

I CONCURS LITERARI PARLEM DEL SÀHARA OCCIDENTAL

TERCER PREMIA
CATEGORIA ADULTA DE RELAT CURT

ORGANITZA FEDERACIÓ ACAPS

acaps

ALLÒ APRÈS, ALLÒ RECORDAT

per Marta Ayats Font | Categoria adulta relat curt

Programa de pràctiques per a joves als campaments de refugiats saharauis. M'hi apunto i, per sorpresa, sóc seleccionada. Som a dia tres d'abril de 2018. Portem tot el dia viatjant. Ja som als campaments. Ja estem instal·lats amb les nostres famílies d'acollida. En Pedro, el meu referent del viatge em mira orgullós en veure'm preparar el sopar amb la mare de l'Sleimur. Encara no hem vist res dels camps. Només hem conegut les famílies. L'Sleimur. Són les dues de la matinada. Li dono la mà a la meva amiga Lúcia i ella em fa un petó de bona nit. Som molt lluny de casa. Tot és molt diferent a casa. És molt diferent a altres viatges. Es palpa el neguit. Dormim.

Un raig de llum entra per la finestra. En Pedro ens desperta. Ens porta a caminar i pugem dalt la duna més pròxima. Miro el paisatge i no hi ha res. Realment és desert. Quatre cases, algunes amb cabres o camells, i sorra. Res més. Un paisatge que mai havia vist. Un paisatge pobre, immens, desolador, desconegut. Preciós. El sol daura la sorra. No hi ha res de formigó. Em sento afortunada. M'esperen dues setmanes aquí. Em començo a sentir com a casa.

Arriba el migdia. Visc un amor a primera vista gastronòmic: un foc a terra i pinxos de camell adobats. M'assec amb la família que m'acull i ajudo a cuinar. Poso un tros de carn, un tros de fetge i un tros de grassa. Segueixo l'ordre fins que el pal queda ple. Poso el pinxo al foc. Ja està fet i n'hi duc un a en Pedro. Ell em somriu i mengem plegats. Sé que ho estic fent bé. Ell hi ha estat al Sàhara. Sap de què parla. Sap com s'han de fer les coses. Jo tinc por de no aprofitar el voluntariat. Tinc por de no aportar res a aquesta gent. Tinc por de fallar a en Pedro.

I CONCURS LITERARI PARLEM DEL SÀHARA OCCIDENTAL

TERCER PREMI
CATEGORIA ADULTA DE RELAT CURT

Van passant els dies. Vaig aprenent cada vegada més sobre el conflicte. Participo de converses polítiques amb la gent del camps. Sento que aprenc. Sento que creixo. Em tracten com una més. Em sento a casa.

Cada nit la Lídia em continua donant la mà per dormir. Abans, però, parlo amb en Pedro. Algunes nits cantem. Algunes nits recitem poesia. Voldria congelar aquests moments.

Demà anem a visitar el mur de la vergonya. Estic nerviosa. En Pedro em demana què és la felicitat. Cap dels dos troba resposta. Assegurem que ara estem molt bé. Potser s'acosta a això. Potser s'acosta a aquest moment. Ens dediquem un somriure trist i anem a dormir. Al llit sento por. No vull veure el mur. La por es confirma quan hi sóc davant. Una monstruositat bèl·lica s'imposa davant meu. Totes les converses sobre el conflicte se'm resumeixen allà. Tot el que he après conclou en aquell punt. Voldria que no fos cert. La humanitat no pot ser capaç d'idear una estructura com aquella. No pot ser que ningú hi faci res. No poden haver passat tants anys. Però és així. Els companys saharauis treuen les banderes. Criden contra el govern marroquí. La imatge grotesca colpeja tot el meu cos. Vull marxar corrents. Tot el terrenys està plegat de mines. Haig de seguir el grup. És perillós de veritat. Trec la meva bandera i també crido. Un militar, des de la torra de control, ens mostra un fusell. Ens apunta. No dispara. Desem banderes i marxem.

Dues hores més de viatge i som als camps. Som a casa. Sóc al cotxe i miro el paisatge. No puc assimilar el que acabo de veure. Necessito que en Pedro posi paraules. Ell viatja en un altre cotxe. Li agafo la mà a la Lidia. Tampoc és capaç de dir res. M'apreta amb força la mà i això em tranquil·litza. Segueixo amb el cap a la finestra. Un company sahrauí em mira. Em demana si m'agrada el paisatge. Li responc que sí. Molt. Em mira i em diu: "el desert no hi creixen flors, hi creixen persones". És una frase típica del poble. M'agrada. Li ho faig saber sense parlar. Els meus ulls no abandonen el desert fins arribar a casa. No! Allò no és casa meva. M'hi han fet sentir però no és casa. A mi em queden dos dies per tornar. A ells tota una vida.

Aprofito els últims dies de l'estada amb les família. Jugant. Ballant. Preparant te. Deixant-me pintar amb henna. Parlant. Sense adonar-me'n ja som a l'avió. Li dono la mà a la Lídia. Somric tímidament a en Pedro. Miro enrere. Una part de mi encara és enmig de la sorra. És al desert. És amb el poble sahrauí.

Per Marta Ayats Font